



NASILJE U PORODICI I LAKO NAORUŽANJE

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
 16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
 16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
 25 NOV - 10 DEC <http://16dayscwg1.rutgers.edu>

16
DAYS

Ženska mreža IANSA i Centar za globalno liderstvo žena

Širenje lakog naoružanja i njihova uloga u porodičnom nasilju: Od skoro 900 miliona komada lakog oružja u svetu danas, više od 75% su u privatnom vlasništvu – najčešće u vlasništvu muškaraca – i nalaze se u privatnim domovima. Prema Istraživanju o lakom naoružanju iz 2013-e, između 2004-e i 2009-e samo 10% od prosečno 526,000 ljudi koji su umrli nasilnom smrću od automatskih puški, minobacača i drugog smrtonosnog oružja, jeste stradalo u konfliktima u Siriji, Maliju i Avganistanu. Devedeset posto onih koji su stradali nasilnom smrću usled prisustva i upotrebe lakog naoružanja, stradalo je daleko ob bojnih polja.

Postaje sve jasnije da najveći rizik od vatrenog oružja za žene širom sveta, nije na ulicama ili bojnim poljima, već u njihovim domovima. Širom sveta, u svakoj klasi, rasi i kasti, svim religijama i regionima, postoje muškarci koji svoje partnerke izlažu fizičkom ili psihološkom nasilju, ili u najvećem broju slučajeva, i jednom i drugom istovremeno.

Zaista, ubistvo u porodici jeste jedina kategorija ubistava gde su žene u mnogo većem broju žrtve nego što su to muškarci. Kada je žena ubijena u svom domu, najverovatnije je da je njen partner ili rođak ubica, često sa prethodnim dosijeom o porodičnom zlostavljanju. Nasilje uz upotrebu pištolja može biti deo ciklusa zastrašivanja i agresije koju mnoge žene doživljavaju od strane svojih intimnih partnera. Na svaku ženu koja je ubijena ili fizički povređena usled upotrebe vatrenog oružja, dolazi mnogo veći broj onih kojima se preti istim.

Ana Alvazi del Frate, Direktorka Istraživanja, potvrđuje da su oružje i nasilje u porodici smrtonosna kombinacija. U izveštaju se citiraju studije iz različitih zemalja koje pokazuju da između 40 i 70% ženskih žrtava, ubijeno je od strane svojih intimnih partnera. Tri puta je verovatnije da će žene stradati nasilnom smrću ukoliko u domaćinstvu postoji oružje. Na primer, u Francuskoj i Južnoj Africi, jedna od tri žene koje je ubio suprug, jesu upucane; u SAD-u, taj broj je dve od tri žene.

Tradicionalno se smatra da je dom sigurno mesto, ali kada u njemu postoji pištolj, rizik od stradanja je uvećan. Kada se razmatraju nasilni zločini, prirodno je fokusirati se na ulogu ilegalnog lakog oružja. Međutim, najveći broj vatrenog oružja koje se koristi u porodičnim ubistvima, jeste legalno. Važno je razmotriti zloupotrebu oružja od strane sigurnosnog sektora, uključujući policajce i vojnike, kada su van dužnosti. Žena jednog američkog vojnika rekla je istraživačima, "Rekao bi, 'Uradićeš ovo, ili...'" a zatim bi otišao do ormana sa pištoljima."

Kampanja 16 Dana aktivizma nastavlja da se fokusira na ozbiljan aspekt rasprostranjenosti lakog naoružanja: smrti i povrede uzrokovane oružjem u kući. Vreme je da osiguramo da se prizna ovaj aspekt upotrebe oružja i da se širom sveta pristupi rešavanju ovog problema.

Zaplena oružja u Turskoj: "Aprila 2013-e, Ministarka za porodicu i socijalne politike Fatma Şahin, objavila je da je oružje 15,000 muškaraca, za koja se veruje da su povezana sa slučajevima nasilja nad ženama, konfiskovano kao mera predostrožnosti od kada je Zakon o prevenciji nasilja nad ženama stupio na snagu u martu 2012-e [...] Şahin je naglasila da su pripadnici služba bezbednosti konfiskovali oružje ne samo onih ljudi koji su bili nasilni prema ženama, već i onih koji pokazuju potencijal da budu nasilni. [...] Prema Şahinovoj, "Ovim zakonom šaljem jasnu poruku: ukoliko ne možete da kontrolišete sopstveni bes, ne možete nastaviti da koristite oružje. Ovo je veoma jasan stav."

Izvod iz "Şahin: Oružje 15,000 nasilnih muškaraca zaplenjeno po zakonu o nasilju u porodici" *Today's Zaman*. <http://www.todayzaman.com/news-312614-sahin-guns-of-15000-abusive-men-seized-under-domestic-violence-law.html>

U nekim državama, prava o korišćenju oružja potiskuju prava o zaštiti, SAD: "Sudija je zabranio g. Holtenu da se približa na manje od dva bloka od kuće svoje bivše žene i postavio je niz drugih zabrana. Ono što od njega nije zahtevao jeste da preda svoje oružje [...] Posle 12 sati od dobijanja zabrane, g. Holten je čekao u zasedi da se njegova bivša supruga vrati kući sa njihovo dvoje dece. (Nastavlja se)

Predlozi akcija

Kampanja ‘Razoružajmo nasilje u porodici’ (Ženska mreža IANSA): Ovo je prva međunarodna kampanja koja obrađuje jedan od najozbiljnijih, ali i najmanje poznatih, aspekata nasilja nad ženama – smrti i povrede prouzrokovane oružjem u domaćinstvu. Saznajte više na: http://www.iansa-women.org/disarm_dv

Zagovarajte: Razoružajmo počiniocce nasilja u porodici. Zagovarajte za donošenje zakona koji traže uklanjanje oružja. U najmanju ruku, od policije bi trebalo da se traži da konsultuju suprugu/a ili bivšu suprugu/a pre nego odobre izdavanje dozvole za oružje. Australija, Kanada, Južna Afrika i Trinidad i Tobago su među zemljama koje su usaglasile svoje zakonske okvire o nošenju oružja sa problemom porodičnog nasilja. Takvi zakoni istovremeno oblikuju i odražavaju vrednosti, a posebno naglašavajući vrednost nenasilja; oni takođe mogu napraviti značajnu razliku. Kanada je pooštrila zakone o oružju 1995. i do 2003. stopa ubistava pištoljem opala je za 15% sveukupno, i 40% kada su u pitanju žene.

Ophodite se prema nasilju u porodici i među intimnim partnerima kao prema ozbiljnom zločinu i zaštitite i podržite žene koje nasilje prijavju: Žene često ne prijavljuju zlostavljanje od strane intimnog partnera, bilo zato što strahuju ili zato što nemaju pristup policiji ili sudskom sistemu. Vlade moraju osigurati da pravosudni sistemi podstiču žene da prijavljuju nasilje u porodici, da im obezbede podršku kada prijave nasilje i da kazne počiniocce.

Pomozite u obuci predstavnike zakona o tome kako da se ophode prema naoružanim intimnim partnerima i nasilju u porodici: Lokalni predstavnici zakona često prvi odgovore, i intervenišu, u slučajevima nasilja u porodici. Policija bi trebalo da prođe obuku o tome kako da na takve slučajeve nasilja odgovori pažljivo, efikasno i legalno.

Naglasite potrebu da se oružje bezbedno čuva: Od vlasnika oružja se treba zahtevati da oružje odlažu na siguran način i da municiju drže na odvojenom mestu. U Belorusiji, oružje se mora držati u zaključanim kutijama, rastavljeno i prazno, sa municijom koja se mora držati odvojeno.

(Nastavak) Naoružan malom poluautomatskom puškom koju je kupio par meseci ranije, izašao je iz automobila i gurnuo joj je cev puške u grudi. Naterao ju je da uđe u kuću, vičući da će je ubiti [...] “Sećam se kako sam mislila ‘Policija, treba mi policija,’” kasnije je napisala u izveštaju policiji. “Ubiće me u sopstvenoj kući. Umreću!”

Gospođa Holten je, međutim, uspela da pozove policiju preko mobilnog telefona i da telefon gurne ispod pokrivača na krevetu. Dispečer je čuo gospođu Holten kako moli za svoj život i policija je ubrzo stigla na mesto dešavanja. Dok su se penjali uz stepenice uperenih pištolja, g. Holten se predao. Pronašli su gospođu Holten sklopčanu na podu, u histeričnom stanju.”

Izvod iz Luo, Majk. “U nekim državama, prava o korišćenju oružja potiskuju prava o zaštiti” *The New York Times*. March 17, 2013. http://www.nytimes.com/2013/03/18/us/facing-protective-orders-and-allowed-to-keep-guns.html?ref=michaelluo&_r=0

Prevela: Mirjana Petković, Zelena omladina Srbije

Izvori

- Adelman, Madelaine. (2003) “Vojska, militarizam i militarizacija porodičnog nasilja.” u *Nasilju protiv žena* Vol. 9. No 1118. <http://vaw.sagepub.com/content/9/9/1118>
- Fond za prevenciju porodičnog nasilja. “Podaci o oružju i porodičnom nasilju.” http://www.futureswithoutviolence.org/userfiles/file/Children_and_Families/Guns.pdf
- Oružje i nasilje u porodici, Novosti o politikama korišćenja oružja: http://www.gunpolicy.org/firearms/topic/guns_and_domestic_violence
- Hemenway, David. (2011) “Rizici i prednosti držanja oružja u kući.” *American Journal of Lifestyle Medicine*. <http://ajl.sagepub.com/content/early/2011/02/01/1559827610396294.full.pdf+html>
- Ženska mreža IANSA. (2009) “Razoružajmo nasilje u porodici: Ključni inicijalni nalazi.” <http://www.iansa-women.org/node/238>
- Infer Trust. (2010) “Naoružano porodično nasilje.” http://www.infertrust.org/armed_domestic_violence.asp
- Komitet NVOa o razoružanju, miru & sigurnosti. Resursi o malokalibarskom oružju i lakom naoružanju. Trgovina oružjem. http://disarm.igc.org/index.php?view=article&catid=49%3Aresources&id=152%3A-small-arms-and-light-weapons-arms-trade-&option=com_content&Itemid=41
- SAFER-Net: Lako naoružanje/Vatreno oružje Mreža za edukaciju i istraživanje, Ryerson University. <http://www.ryerson.ca/SAFER-Net>
- Istraživanje o lakom naoružanju 2013: Svakodnevne opasnosti. <http://www.smallarmssurvey.org/de/about-us/highlights/highlight-yb13.html>
- Vetten, Lisa. (2006) “Mapiranje upotrebe oružja u nasilju nad ženama: Nalazi tri studije.” Institut za bezbednosne studije. <http://www.seesac.org/res/files/failovi/211.pdf>
- Centar za politike nasilja. “Činjenice o vatrenom oružju i nasilju u porodici.” http://www.vpc.org/fact_sht/domviofs.htm